

Hals
Arkiv

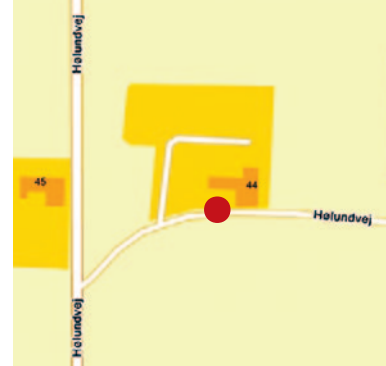
Huse i Øster Hassing Sogn

Teksten er baseret på indsamlinger foretaget af en gruppe interesserede i Øster Hassings huse, bestående af Birthe Eriksen, Jens Winther Kjeldsen, Lotte Kock, Johanne og Kaj Pallisgaard og Jørgen T. Pedersen.

Redigeret af Klem Thomsen og Asbjørn Thomsen. Marts 2024.

Hølundvej 44

Den Nordøstlige Del, Øster Hassing, matrikel 10

På matrikelkort over Øster Hassing, Den Nordøstlige Del, fra 1812-1862 er de nye matrikelnumre fra 1844 tilføjet med rødt. No 10, ud mod Hølundvej, ses midt i udsnittet. Med rødt er tilføjet Søren Christensen, der i 1817 købte matriklen af sin svigerfar fæstegårdmand Lars Christensen. Parcellen er på 68.930 kvadratalen.

I realregistret, som er et indeks til skøde- og panteprotokollen, står om matr. nr. 10 i "Østerhassing Sogns nordøstlige Del" at det drejer sig om "En Parcel af Hølund med bygning". Under rubrikken med adkomster ¹⁾, som normalt blot er en løbende nummerering, er her 2 sæt nummereringer, med hvert sit forbogstav. Dette skyldes, at der er 2 ejere, som ejer hver sin halvpart af parcellen. I øvrigt er der kun bygning på den ene halvpart, nemlig halvpart 2 nedenfor, som formentlig er blevet bebygget omkring 1830. Vi skal helt frem til 1885, før de 2 halvparter samles under samme ejer.

Nævnte realregister starter med en handel i 1839, men det er lykkedes at finde tilbage til den første handel efter udstykningen fra gården Hølund. I et skøde fra 1800 fortælles nemlig, at "Michael Rodewall Gjor-

rup af Wiborg, tilstaa og gjør hermed vitterligt, at jeg paa ... og øvrige Medinteressenters Vegne i Gjettrup Gods ²⁾ ... haver solgt og afhændet, ligesom jeg og hermed sælger, skjøder og aldeles afhænder til Gregers Andersen Selveier Gaardmand udi Østerhassing Sogn og Bye, Kjær Herred, Aalborg Amt, og Fæstegaardmand ³⁾ Lars Christensen i bemeldte Østerhassing Sogn og Bye og deres Arvinger, Parcellen No 2 af Gaardens Hølunds Ejendomme udi Østerhassing Sogn, Kjær Herred ... og hvilken Parcel er af Hartkorn ⁴⁾ 1 Skp 3 Fdk".

Halvpart 1

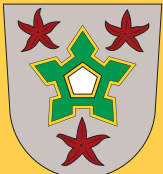
I 1817 sælger Lars Christensen, nu "Selveiergaardmand i Østerhassing" sin ejendom, herunder sin "Andel af Parcellen No 2 af Hølunds udparcellerede Jorder", til sin svigersøn Søren Christensen.

1) Adkomst bruges i betydningen "besiddelse af en rettet til noget". Et dokument, som fastslår en adkomst, fx et skøde på fast ejendom, er et adkomstdokument.

2) Herregårdsslagter var øgenavn for spekulanter, som efter landboreformerne opkøbte herregårde, solgte fæstegårdene til selveje og udparcellere hovedgårdsjorden til bondegårde og husmandsteder. En af de kendte er bl.a. Michael Rodewald Gjorup (1757-1835). Det nævnte konsortium købte Gettrup Gods i 1799.

3) Fæste er en livsvarig forpagtning, der betales fæsteafgift for.

4) Hartkorn betyder "hårdt korn", brødkorn, men tidligere var *tønde hartkorn* en enhed for værdien af landbrugsjord (en kombination af jordens areal og ydeevne). Da al betaling var byttheandel med konkrete varer, blev det fælles værdimål for alle varer værdien af det "hårde korn" eller *hartkorn*. Hartkorn målte i tønder (ikke at forveksle med tønder land). 1 tønde = 8 skæpper = 32 fjerdingkar = 96 album.

Hølundvej 44
fotograferet
i 1948-1952.

Foto:
Aalborg Luftfoto,
Det kgl. Bibliotek.

I 1839 sælger Søren Christensen til gårdmand Peder Christian Christophersen sin "Andel af Parcellen No 2 af Høelunds udparcellerede Jorder". Det nævnes i skødet, at den anden halvpart ejes af Morten Thomsen. Køberen Peder Christian Christophersen havde i 1827 købt ejendommen Vesterhaven (Hølundvej 31).

Peder Christian Christophersen dør i 1875, og vi skal frem til 1880 før hans enke Ellen Larsdatter sælger stedet til Niels Pedersen.

I 1885 sælger Niels Pedersen sin halvpart, betegnet som "Parcellen der er uden Bygning", til husmand og smed Christian Andersen, der i 1878 havde erhvervet den anden halvpart inklusive huset på denne.

Halvpart 2

Ved en offentlig auktion i 1830 sælger Gregers Andersen sin andel af "Parcellen [der] er udstykket fra Gaarden Hølund betegnet ved No 2" til Morten

Thomsen. Det nævnes i skødet, at den anden halvpart ejes af gårdmand Søren Christensen.

Køberen Morten Thomsen køber senere, i 1841, ejendommen Mellemhaven (Hølundvej 36A).

Morten Thomsen dør den 9. marts 1848, men vi skal frem til 1854, før hans enke Ane Jensdatter får adkomsten til hans ejendom, herunder den hans "tilhørende Andel i en Parcel fra Hølund" ved fremvisning af attest i tinglysningsretten. Enken Ane Jensdatter dør den 19. september 1858, hvorefter adkomsten til nævnte parcel "med derpaa værende Bygning" i 1859 overgår til Lars Christian Nielsen.

I 1865 sælger Lars Christian Nielsen sin "halve Part af Parcellen ... tilligemed den paa Parcellen opførte Bygning ... til Smed Niels Christian Nielsen". Der angives nu, at det drejer sig om "Parcellen Matr No 10 af Hølund i Østerhassing Sogns nordøstlige Deel af Hartkorn 2 Skp 1 Fdk ½ Alb ⁵⁾".

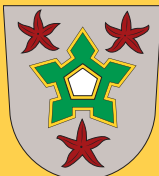
Smeden Niels Christian Nielsen bor i huset på Hølundvej 44 ved folketællingen i 1870 med hustru og 7 børn, så formentlig er der nu indrettet en smedje i huset.

I 1872 sælger Niels Christian Nielsen sin halvdel af parcellen til Christensen Olesen, som i januar 1875 skøder halvparten med huset videre til Bertel Therkildsen. Sidstnævnte skøder i juli 1875 halvparten med

5) Gammel og ny Matrikel. Danmark er blevet matrikuleret flere gange, således i 1644 og 1688. De tidlige matrikler blev imidlertid ikke vedligeholdt med hensyn til forandringer i ejendomsforholdene, og efter udskiftningen i slutningen af 1700-tallet var der behov for udarbejdelsen af en ny matrikel, og det skete i 1844. Med matriklen af 1844 fik vi de matrikelnumre, der bruges i dag.

Efter den gamle matrikel (før 1844) havde ejendommen et hartkorn på 1 skæppe og 3 fjerdingkar, og efter den nye matrikel (efter 1844) er hartkornet på ejendommen 2 skæpper, 1 fjerdingkar og ½ album.

Stedet har nu fået matr. nr. 10 i Øster Hassing Sogns Nordøstlige Del.

Hølundvej 44
fotograferet i
1990.

Foto: Ariel, Odense,
Det kgl. Bibliotek.

huset videre til Niels Christian Christensen.

Niels Christian Christensen sælger i 1878 sin halvpart af matriklen inklusive huset til smeden Christen Andersen.

I forbindelse med sidstnævnte handel kommer sælgeren og hans hustru på aftægt⁶⁾ på stedet. Der er igen kommet en smed på stedet, og ved folketællingen i 1880 bor smeden Christen Andersen og hustru i huset sammen med aftægtsparret.

1885

I 1885 samles de 2 halvparter under samme ejer, Christen Andersen, der i 1878 havde erhvervet halvparten med hus, og som i 1885 erhverver halvparten uden hus.

Ved folketællingen i 1890 bor ægteparret Christen Andersen og Johanne Marie Esbensen i huset på Hølundvej 44 sammen med 3 børn og aftægtsmanden Niels Christian Christensen, der nu er enkemand. Ved folketællingen i 1901 bor ægteparret sammen med et barn og et plejebarn, så formentlig er af-

tægtsmanden død. Christen Andersen angives at være "husfader og bysmed".

Ekstraandtægter ved at have logerende boende bliver efterhånden en blivende foranstaltning. Ved folketællingen i 1906 bor ægteparret med plejebarnet, den logerende enkemand Niels Svendsen på fattighjælp, en daglejerfamilie med et barn, og en logerende skræddermester. Ved folketællingen i 1911 bor plejebarnet og den logerende enkemand der stadig, og det samme er tilfældet i 1916, hvor der dog er tale om et andet plejebarn. Ved folketællingen i 1921 bor foruden ægteparret kun den logerende Niels Svendsen på stedet.

1922

I 1922 sælger husejer og smedemester Christen Andersen sin ejendom - "Matr. nr. 10 Øster Hassing Sogns nordøstlige Del for Hartkorn 2 Skp. 1 Fdk. ½ Alb." - til Niels Kr. Pedersen (Kvist). Med i handlen medfølger "Komfur, Kakkellovne, Grubegyde, Ejendommens Avl, Afgrøde, Rodfrugter, Kartoffler,

Ildebrændsel, 2 Køer, 2 Grise, Avlsredskaber, Maskiner, Mejerredskaber og 1 Arbejdsvogn". Købesummen er 12.700 kr.

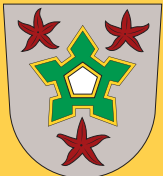
Ved folketællingerne i 1925 og 1930 bor Niels Christian Pedersen, hustruen Annine Pouline Pedersen og datteren Kristine på ejendommen.

1938

I 1938 sælger Niels Pedersen Kvist ejendommen til Christian Laurits E. Holst.

Ved folketællingen i 1940 er Chr. L. E. Holst og hustruen Ane Johanne Holst at finde på stedet. Parret angives at leve af landbruget.

6) Aftægt er betegnelsen for en aftale, hvorefter en ny ejer (eller fæster) af en ejendom forpligter sig til at underholde den tidligere ejer og hans ægtefælle, så længe de lever. Sådanne aftaler var meget udbredte. Det aftalte underhold blev oftest fastsat ved en aftægtskontrakt, som nærmere bestemte ydelsernes art: bolig og naturalydelser som fødevarer og brænde samt tidspunktet for levering. Aftægtskontrakten blev som oftest tinglyst på ejendommen.

Hals Arkiv

Hølundvej 44
fotograferet
i 2023.

Foto:
Ove Jakobsen,
Hals Arkiv, B20059.

1944

Den 3. juli 1944 tinglyses salget af stedet til Tage Andersen.

Ægteparret Johanne og Tage Andersen får børnene Birthe, Niels Jørgen (1943-1991), samt Hanne og Tonny.

Tage Andersen, født 1918, dør i 1990. Johanne Andersen, født 1917, dør i 1992.

1993

Efter forældrenes død overtager arvingerne - Birthe Tandal Jensen, Hanne Tandal Nielsen og Tonny Peter Tandal Andersen - den 17. marts 1993 adkomsten til stedet på Hølundvej 44 ved skifteretsattest. Samme dag overtager sønnen Tonny Peter Tandal Andersen stedet ved arveudlægsskøde.

1994

20. januar 1994 køber Niels-Jørgen Tandal Nielsen Hølundvej 44. Han er søn af førnævnte arving, Hanne Tandal Nielsen, og dermed nevø til sælgeren. Lene Kjeldsen og han har sønnerne Mikkel og Frederik.

Matr.nr. 10 har i april 2020 et jordtilliggende på 23.832 m², godt 4 tønder land.

Hølundvej 44
fotograferet
i 2023.

Foto:
Ove Jakobsen,
Hals Arkiv, B20061.

